

Klasa: 910-04/11-02/05

Urbroj: 5030104-11-16

Zagreb, 8. rujna 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o tijeku pregovaračkog procesa Republika Hrvatska – Europska unija za vrijeme predsjedavanja Republike Mađarske Vijećem Europske unije (razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine)

Vlada Republike Hrvatske i voditelj Državnog izaslanstva za pregovore o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, na temelju Izjave Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske o zajedničkom djelovanju u procesu pregovora za članstvo u Europskoj uniji (Narodne novine, broj 12/2005), dostavljaju Izvješće o tijeku pregovaračkog procesa Republika Hrvatska – Europska unija za vrijeme predsjedavanja Republike Mađarske Vijećem Europske unije (razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine), radi upoznavanja zastupnika.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u eventualno potrebnoj raspravi u Hrvatskome saboru, Vlada je odredila Gordana Jandrokovića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra vanjskih poslova i europskih integracija i voditelja Državnog izaslanstva za pregovore o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, mr. sc. Andreja Plenkovića, državnog tajnika u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija i Vladimira Drobnjaka, veleposlanika, zamjenika voditelja Državnog izaslanstva za pregovore o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji i glavnog pregovarača.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

**IZVJEŠĆE O TIJEKU PREGOVARAČKOG PROCESA
REPUBLIKA HRVATSKA – EUROPSKA UNIJA ZA VRIJEME
PREDSJEDAVANJA REPUBLIKE MAĐARSKE VIJEĆEM EUROPSKE UNIJE
(RAZDOBLJE OD 1. SIJEČNJA DO 30. LIPNJA 2011. GODINE)**

1. Uvod – Odnosi Republike Hrvatske i Europske unije

Predsjedavanje Republike Mađarske Vijećem Europske unije (EU), u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine, obilježio je kraj pristupnih pregovora Republike Hrvatske s Europskom unijom. Hrvatska je posljednjeg dana mađarskog Predsjedništva zatvorila četiri preostala poglavlja te time završila pristupne pregovore. Dodatno, odlučeno je da će Republika Hrvatska, nakon ratifikacije Ugovora o pristupanju, postati 28. članicom EU-a 1. srpnja 2013. godine.

Tijekom izvještajnog razdoblja pregovori su otvoreni u jednom te privremeno zatvoreni u sedam pregovaračkih poglavlja.

Tijekom izvještajnog razdoblja održane su tri sjednice Međuvladine konferencije o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (MVK), dvije na ministarskoj te jedna na zamjениčkoj razini, na kojima je Republika Hrvatska otvorila pregovore u poglavlju „35. Ostala pitanja“ (30. lipnja), te privremeno zatvorila pregovore u poglavljima „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“ i „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ (19. travnja), „13. Ribarstvo“ (6. lipnja), te „8. Tržišno natjecanje“, „23. Pravosuđe i temeljna prava“, „33. Financijske i proračunske odredbe“ i „35. Ostala pitanja“ (30. lipnja).

U izvještajnom je razdoblju provedeno ispunjavanje preostalih mjerila za zatvaranje, te su EU dostavljeni relevantni dokumenti za ispunjavanje mjerila za zatvaranje u pet poglavlja „8. Tržišno natjecanje“, „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“, „13. Ribarstvo“, „23. Pravosuđe i temeljna prava“ i „33. Financijske i proračunske odredbe“. Također je nastavljeno i s aktivnostima na ispunjavanju svih obveza Republike Hrvatske u svim ostalim privremeno zatvorenim poglavljima, o čemu je Republika Hrvatska, u okviru trećeg kruga *monitoringa*, u ožujku 2011. godine izvijestila Europsku komisiju.

Europsko vijeće u svojim zaključcima od 24. lipnja 2011. godine pohvalilo je Hrvatsku za intenzivne napore koji su omogućili da pristupni pregovori dođu do završnog stupnja. EV je u svjetlu ostvarenog napretka te pozitivne ocjene Europske komisije podržalo donošenje svih potrebnih odluka kako bi se pristupni pregovori s Hrvatskom zaključili do kraja lipnja, na temelju nacrtu zajedničkih stajališta koje je predstavila EK, te u cilju potpisivanja Ugovora o pristupanju prije kraja godine. Dodatno je istaknuto kako Hrvatska treba nastaviti svoje reformske napore istom snagom kao do tada, posebice u pogledu pravosuđa i temeljnih prava, kako bi od dana pristupanja mogla u potpunosti preuzeti obveze koje proizlaze iz članstva. Praćenje (*Monitoring*) tih napora do trenutka pristupanja pružit će neophodna jamstva Hrvatskoj i državama članicama EU-a. Također je naglašeno kako Vijeće, kvalificiranom većinom glasova, na prijedlog Komisije, može donijeti sve odgovarajuće mjere.

Tijekom izvještajnog razdoblja Europski je parlament na plenarnoj sjednici 16. veljače 2011. godine usvojio Rezoluciju o napretku Hrvatske, u kojoj stoji da Hrvatska može završiti pristupne pregovore u prvoj polovici 2011. godine, ako nastavi s reformama u preostalim poglavljima.

Uz pregovore o pristupanju, odnosi Republike Hrvatske i EU-a nastavili su se razvijati na još nekoliko komplementarnih razina: provedba Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), politički dijalog EU-RH u okviru Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje, provedba prioriteta i preporuka iz Izvješća Europske komisije o napretku Hrvatske za 2010. godinu, kao i Pristupnog partnerstva, korištenje programa prepristupne pomoći EU-a.

Tijekom mađarskog Predsjedništva nastavljena je provedba SSP-a, koja je razmotrena u okviru tijela i mehanizama predviđenih SSP-om. U Bruxellesu je 19. travnja 2011. održan sedmi sastanak Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje između Republike Hrvatske i Europske unije. Tijekom izvještajnog razdoblja održani su sastanci pet pododбора za provedbu SSP-a: Pododbor za inovacije, tehnološki razvitak i socijalnu politiku (Bruxelles, 22. ožujka), Pododbor za pravosuđe i unutarnje poslove (Bruxelles, 16. svibnja), Pododbor za poljoprivredu i ribarstvo (Zagreb, 26. svibnja), Pododbor za ekonomska i financijska pitanja te statistiku (Bruxelles, 14. lipnja) i Pododbor za promet, okoliš, energetiku i regionalni razvitak (Bruxelles, 29. lipnja).

U Dubrovniku je 16. i 17. svibnja održan 13. sastanak Zajedničkog parlamentarnog odbora EU - RH na kojem je usvojena zajednička deklaracija i preporuka u kojima se naglašava da bi pristupni pregovori trebali biti završeni do kraja lipnja 2011., pod uvjetom da Hrvatska ispuni sva mjerila.

Hrvatska kao država kandidatkinja koristi sve instrumente pretpristupne pomoći EU, koji su početkom 2007. godine zamijenjeni jedinstvenim Instrumentom za pretpristupnu pomoć (*Instrument for Pre-Accession Assistance, IPA*). Ovi instrumenti pomažu Hrvatskoj u njezinim pripremama za ulazak u EU i pružaju dodatnu financijsku potporu. U 2011. godini ukupna financijska sredstva u sklopu programa IPA predviđena za Hrvatsku iznose 156,5 milijuna eura. Vlada Republike Hrvatske redovito izvješćuje Hrvatski sabor o korištenju instrumenata pretpristupne pomoći EU-a temeljem Zaključka Hrvatskog sabora od 6. listopada 2006. godine.

2. Tijek pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji

2.1. Mjerila za otvaranje

Od otvaranja pristupnih pregovora Republika Hrvatska je zaprimila ukupno 23 mjerila za otvaranje u jedanaest poglavlja: „1. Sloboda kretanja roba“ (3 mjerila), „4. Sloboda kretanja kapitala“ (2 mjerila), „5. Javne nabave“ (2 mjerila), „8. Tržišno natjecanje“ (4 mjerila), „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“ (1 mjerilo), „12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika“ (4 mjerila), „19. Socijalna politika i zapošljavanje“ (1 mjerilo), „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ (1 mjerilo), „23. Pravosuđe i temeljna prava“ (3 mjerila), „24. Pravda, sloboda i sigurnost“ (1 mjerilo) i „27. Okoliš“ (1 mjerilo). Republika Hrvatska dostavila je tijelima EU-a sve relevantne dokumente za ispunjavanje zaprimljenih mjerila za otvaranje pregovora u predmetnim poglavljima.

Vijeće EU-a je u dosadašnjem tijeku pregovaračkog procesa potvrdilo ispunjenost sva 23 mjerila za otvaranje 11 poglavlja, za koja je Republika Hrvatska dobila pozive za dostavom svojih pregovaračkih stajališta te su, slijedom toga, u svim navedenim poglavljima pregovori i otvoreni.

2.2. Pregovaračka stajališta

Tijekom pristupnih pregovora Republika Hrvatska je zaprimila poziv za dostavom pregovaračkih stajališta za sva 33 poglavlja koja su prošla postupak *screeninga*, kao i za dva

poglavlja – „34. Institucije“ i „35. Ostala pitanja“ – za koje nije bio predviđen niti održan postupak *screeninga*. Republika Hrvatska je tijekom izvještajnog razdoblja dostavila posljednje preostalo Pregovaračko stajalište za poglavlje „35. Ostala pitanja“.

Pregovaračko stajalište za poglavlje „35. Ostala pitanja“ Vlada Republike Hrvatske usvojila je na sjednici održanoj 9. lipnja 2011. te je isto, sukladno predviđenoj proceduri, 9. lipnja 2011. bilo dostavljeno mađarskom Predsjedništvu i Glavnom tajništvu Vijeća EU-a. Nacionalni odbor je dao mišljenje na Pregovaračko stajalište na sjednici održanoj 3. lipnja 2011.

Tijekom izvještajnog razdoblja Vlada Republike Hrvatske usvojila je i šest Dodataka na pregovaračka stajališta i to za poglavlja „8. Tržišno natjecanje“, „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“, „13. Ribarstvo“, „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“, „23. Pravosuđe i temeljna prava“ i „33. Financijske i proračunske odredbe“.

2.2.1. Mjerila za zatvaranje

Od početka pregovora Republika Hrvatska je zaprimila ukupno 104 mjerila za zatvaranje u 31 poglavlju: „1. Sloboda kretanja roba“ (4 mjerila), „2. Sloboda kretanja radnika“ (1 mjerilo), „3. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga“ (6 mjerila), „4. Sloboda kretanja kapitala“ (3 mjerila), „5. Javne nabave“ (3 mjerila), „6. Pravo trgovačkih društava“ (4 mjerila), „7. Pravo intelektualnog vlasništva“ (2 mjerila), „8. Tržišno natjecanje“ (4 mjerila), „9. Financijske usluge“ (5 mjerila), „10. Informacijsko društvo i mediji“ (3 mjerila), „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“ (3 mjerila), „12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika“ (3 mjerila), „13. Ribarstvo“ (3 mjerila), „14. Prometna politika“ (4 mjerila), „15. Energetika“ (4 mjerila), „16. Porezi“ (3 mjerila), „17. Ekonomska i monetarna politika“ (1 mjerilo), „18. Statistika“ (2 mjerila), „19. Socijalna politika i zapošljavanje“ (2 mjerila), „20. Poduzetništvo i industrijska politika“ (1 mjerilo), „21. Trans-europske mreže“ (1 mjerilo), „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ (7 mjerila), „23. Pravosuđe i temeljna prava“ (10 mjerila), „24. Pravda, sloboda i sigurnost“ (6 mjerila), „27. Okoliš“ (4 mjerila), „28. Zaštita potrošača i zdravlja“ (4 mjerila), „29. Carinska unija“ (3 mjerila), „30. Vanjski odnosi“ (1 mjerilo), „31. Vanjska, sigurnosna i obrambena politika“ (1 mjerilo), „32. Financijski nadzor“ (5 mjerila) i „33. Financijske i proračunske odredbe“ (1 mjerilo).

Do kraja izvještajnog razdoblja Republika Hrvatska je tijelima EU-a dostavila sve relevantne dokumente za ispunjavanje sva 104 mjerila za zatvaranje utvrđena u 31 poglavlju, od čega su tijekom mađarskog Predsjedništva dostavljeni dokumenti za ispunjavanje 21 mjerila za zatvaranje pet poglavlja: „8. Tržišno natjecanje“, „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“, „13. Ribarstvo“, „23. Pravosuđe i temeljna prava“ i „33. Financijske i proračunske odredbe“.

S ciljem ispunjavanja mjerila i zatvaranja pregovora u poglavlju „8. Tržišno natjecanje“, Republika Hrvatska je Europskoj komisiji 12. svibnja 2011. godine dostavila *Izješće o ispunjavanju obveza iz poglavlja „8. Tržišno natjecanje“*, dok je 9. lipnja EU-u dostavila Dodatak na Pregovaračko stajalište. Poglavlje je privremeno zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 30. lipnja 2011.

S ciljem ispunjavanja mjerila i zatvaranja pregovora u poglavlju „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“, Republika Hrvatska je Europskoj komisiji 20. siječnja 2011. godine dostavila *Izješće o ispunjavanju obveza iz poglavlja „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“* zajedno s paketom dokumenata za ispunjavanje mjerila za zatvaranje, dok je 28. siječnja dostavila EU-u Dodatak na Pregovaračko stajalište. Poglavlje je privremeno zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 19. travnja 2011.

S ciljem ispunjavanja mjerila i zatvaranja pregovora u poglavlju „13. Ribarstvo“, Republika Hrvatska je Europskoj komisiji 20. siječnja 2011. godine dostavila *Izješće o ispunjavanju obveza iz poglavlja „13. Ribarstvo“* zajedno s paketom dokumenata za ispunjavanje mjerila za zatvaranje, dok je Dodatak na Pregovaračko stajalište dostavila EU-u 18. ožujka. Poglavlje je privremeno zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 6. lipnja 2011.

S ciljem ispunjavanja mjerila i zatvaranja pregovora u poglavlju „23. Pravosuđe i temeljna prava“, Republika Hrvatska je Europskoj komisiji 12. svibnja 2011. godine dostavila *Izješće o ispunjavanju obveza iz poglavlja „23. Pravosuđe i temeljna prava“*, dok je Dodatak na Pregovaračko stajalište dostavila EU-u 9. lipnja 2011. Poglavlje je privremeno zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 30. lipnja 2011.

S ciljem ispunjavanja mjerila i zatvaranja pregovora u poglavlju „33. Financijske i proračunske odredbe“, Republika Hrvatska je Europskoj komisiji 26. travnja 2011. godine dostavila *Izješće o ispunjavanju obveza iz poglavlja „33. Financijske i proračunske odredbe“*, dok je Dodatak na Pregovaračko stajalište dostavila EU-u 9. lipnja 2011. Poglavlje je privremeno zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 30. lipnja 2011.

2.3. Sastanci bilateralne Međuvladine konferencije o pristupanju između Republike Hrvatske i država članica Europske unije (MVK)

U izvještajnom su razdoblju održane tri sjednice Međuvladine konferencije: dvije na razini voditelja izaslanstava (ministara vanjskih poslova) te jedna na razini zamjenika voditelja izaslanstava (glavnih pregovarača).

2.3.1. Sjednica Međuvladine konferencije na razini voditelja izaslanstava, 19. travnja 2011., Bruxelles

Na sjednici Međuvladine konferencije na razini voditelja izaslanstava, održanoj 19. travnja 2011. u Bruxellesu, pregovori su privremeno zatvoreni u dva poglavlja: „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“ i „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“. Izaslanstvo Republike Hrvatske predvodio je potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i europskih integracija te voditelj Državnog izaslanstva Gordan Jandroković.

EU je, na temelju Pregovaračkih stajališta Republike Hrvatske, pažljivo razmotrila njezin stupanj pripremljenosti u poglavljima „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“ i „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ te ocijenila da daljnji pregovori u navedenim poglavljima nisu potrebni te da su ispunjeni uvjeti za njihovo privremeno zatvaranje. Predstavnici EU-a su istaknuli potrebu daljnjih napora i stalnih aktivnosti, posebice u pitanjima navedenim u Zajedničkim stajalištima EU-a, s ciljem osiguranja odgovarajućih administrativnih sposobnosti za provedbu zakonodavstva u ovim poglavljima. EU će pažljivo pratiti napredak Hrvatske u usklađivanju s *acquisem* i njegovoj provedbi u ovim poglavljima.

Označivši poglavlje „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“ jednim od temelja pravne stečevine, predstavnici EU-a su istaknuli kako ono iziskuje posebne napore ne samo u usklađivanju s pravnom stečevinom, već i u njezinoj primjeni kako bi se omogućila puna provedba Zajedničke poljoprivredne politike od prvog dana pristupanja. Istaknuvši kako Zajednička poljoprivredna politika promiče ruralni razvoj, stabilnu opskrbu pristupačnom i sigurnom

hranom, istodobno omogućujući osuvremenjivanje i razvoj poljoprivredne industrije, predstavnici EU-a su pozdravili postignutu visoku razinu usklađenosti Hrvatske te značajan dosadašnji ostvareni napredak u sposobnosti provedbe pravne stečevine. Ustvrdili su da Hrvatska treba nastaviti s izgradnjom administrativnih sposobnosti i naporima prema punom usklađivanju, posebice kad je riječ o Agenciji za plaćanje, Integriranom administrativnom i kontrolnom sustavu (IACS), zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda (CMO) i usklađivanju nacionalnog sustava izravnih plaćanja, te, općenito, u područjima gdje je Hrvatska zatražila prijelazna razdoblja. Navedeno je neophodno kako bi se osiguralo pravilno upravljanje, provedba i nadzor fondova EU-a. Također je potrebno poboljšati apsorpcijske sposobnosti upravljanja fondovima ruralnog razvoja. Temeljem pregovaračkih zahtjeva Republike Hrvatske u ovom poglavlju, EU je sastavila pravedan i uravnotežen paket koji će omogućiti učinkovitu integraciju Hrvatske u Zajedničku poljoprivrednu politiku.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i europskih integracija Jandroković je također naglasio posebno značenje poglavlja „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“ u pregovaračkom procesu, i to ne samo zbog sveukupne važnosti Zajedničke poljoprivredne politike na razini EU-a, već isto tako s obzirom na društveni i ekonomski značaj poljoprivrednog sektora i njegovog razvoja u Hrvatskoj. Od otvaranja ovog poglavlja Hrvatska je provela značajne reforme u svim relevantnim područjima usklađivanjem zakonodavstva s pravnom stečevinom EU-a te uspostavom relevantnih administrativnih struktura i njihovim kontinuiranim jačanjem. Navedene strukture bit će u potpunosti operativne do pristupanja, osiguravajući učinkovitu primjenu *acquisa*. Hrvatska je također usvojila i dosljedno provodi sve relevantne Planove, sukladno mjerilima za zatvaranje ovog poglavlja. Potpredsjednik Vlade Jandroković je izrazio uvjerenje da će sve poduzete mjere omogućiti hrvatskim poljoprivrednicima sudjelovanje na zajedničkom tržištu i postizanje dugoročne gospodarske održivosti, istovremeno osiguravajući održivi razvoj ruralnih područja.

U pogledu poglavlja „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ kao temelja integracije, predstavnici EU-a posebno su istaknuli da članstvo u EU Hrvatskoj može donijeti novi poticaj za osuvremenjivanje gospodarstva, stvaranje novih radnih mjesta i podizanje životnog standarda. Kohezijska politika i s njome povezani fondovi EU-a, ako se učinkovito koriste, mogu povećati hrvatski potencijal za gospodarski rast, što se može prepoznati u onim članicama koje su učinkovito koristile ta sredstva. Pozdravili su značajne napore koje je Hrvatska poduzela kako bi ispunila mjerila za zatvaranje ovog poglavlja, kao i ostvareni napredak u mnogim drugim povezanim područjima. Hrvatska je uspostavila institucionalni okvir za korištenje strukturnih instrumenata nakon pristupanja, što će omogućiti da raspoloživa sredstva budu iskorištena. U tom je smislu naglašena važnost administrativnih sposobnosti za pravodobno i učinkovito programiranje, provedbu i nadzor programa koji će se (su)financirati iz strukturnih fondova i Kohezijskog fonda. Istaknuto je da se pregovori u ovom poglavlju odnose isključivo na postojeću pravnu stečevinu do zaključno 2013. godine i ne prejudiciraju buduću pravnu stečevinu u okviru programskog razdoblja nakon toga.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i europskih integracija Jandroković je istaknuo kako Hrvatska u ovom području očekuje značajne mogućnosti koje će joj omogućiti sudjelovanje u Kohezijskoj politici EU-a. Iznio je uvjerenje da će Hrvatska učinkovito koristiti strukturne fondove i Kohezijski fond, na dobrobit hrvatskih građana i regija. Hrvatska će u tom smislu koristiti iskustva proizišla iz pripreme i provedbe projekata (su)financiranih iz pretpristupnih fondova. Nadograđuju se postojeće operativne strukture u okviru pretpristupnog programa IPA, čime se osiguravaju čvrsti temelji za učinkovito funkcioniranje

budućeg sustava. Slijedom toga, Hrvatska već sada pomno razvija niz projekata za buduće korištenje strukturnih instrumenata EU-a. Hrvatska je u potpunosti svjesna važnosti koju ima dostatan broj stručnog i dobro obučenog osoblja za obavljanje poslova vezanih za upravljanje fondovima EU-a. U tom će smislu nastaviti s izgradnjom administrativnih sposobnosti pojedinih ministarstava i agencija te osigurati posebne obrazovne programe.

2.3.2. Sjednica Međuvladine konferencije na razini zamjenika voditelja izaslanstava (glavnih pregovarača), 6. lipnja 2011., Bruxelles

Na sjednici Međuvladine konferencije na razini zamjenika voditelja izaslanstava (glavnih pregovarača), održanoj 6. lipnja 2011. u Bruxellesu, pregovori su privremeno zatvoreni u poglavlju „13. Ribarstvo“. Izaslanstvo Republike Hrvatske predvodio je zamjenik voditelja Državnog izaslanstva i glavni pregovarač, veleposlanik Vladimir Drobnjak.

EU je, na temelju Pregovaračkog stajališta Republike Hrvatske, pažljivo razmotrila njezin opći stupanj pripremljenosti u poglavlju „13. Ribarstvo“ te ocijenila da daljnji pregovori, pod uvjetima utvrđenim u Zajedničkom stajalištu EU-a, u ovom poglavlju nisu potrebni te da su ispunjeni uvjeti za njegovo privremeno zatvaranje. Predstavnici EU-a su istaknuli potrebu daljnjih napora i stalnih aktivnosti, posebice u pitanjima navedenim u Zajedničkom stajalištu EU-a, s ciljem osiguranja odgovarajućih administrativnih sposobnosti za provedbu zakonodavstva u ovom poglavlju. EU će nastaviti pozorno pratiti daljnji napredak Hrvatske u usklađivanju s *acquisem* i njegovoj provedbi u ovom poglavlju.

Podsjetivši na iznimnu važnost i sadržajnost poglavlja „13. Ribarstvo“, koja proizlazi iz isključive nadležnosti Unije u području očuvanja morskih bioloških resursa u sklopu Zajedničke ribarstvene politike, kao i u pogledu sklapanja međunarodnih sporazuma u tom području, predstavnici EU-a su istaknuli da ovo poglavlje iziskuje poseban angažman u pogledu administrativnih i operativnih sposobnosti kako bi se provodila i izvršavala pravna stečevina EU-a od prvog dana pristupanja. Pozdravili su visoku razinu usklađenosti koju je Hrvatska već postigla kao i značajan napredak koji je ostvarila u pogledu sposobnosti provedbe pravne stečevine te poboljšanja administrativnih i operativnih sposobnosti, usklađivanja tržišnih mjera i državnih potpora. Naglašena je potreba nastavka daljnjeg snaženja administrativnih sposobnosti i napora u cilju pune usklađenosti, posebice u područjima u kojima je Hrvatska tražila prijelazna razdoblja te, općenito, već i prije pristupanja razviti politike i instrumente što je moguće sličnije onima u Uniji. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti razvoju kapaciteta inspekcije i kontrole, kako bi se ispravno ostvarivale buduće odgovornosti Hrvatske u sklopu Zajedničke ribarstvene politike, usklađivanju s pravnom stečevinom u korištenju tradicionalnih ribarskih alata u Hrvatskoj, kao i postupnom ukidanju (*phasing out*) posebne kategorije malog ribolova za osobne potrebe. Predstavnici EU-a su naglasili da će nakon pristupanja hrvatski ribari, kako bi potpomogli svoje prihode, imati pristup Europskom fondu za ribarstvo (EFF) te da je Hrvatska dobila mogućnost primjene više stope sufinanciranja za investicije financirane iz EFF-a na četiri hrvatska otoka (Mljet, Vis, Dugi otok i Lastovo). Temeljem pregovaračkih zahtjeva Republike Hrvatske u ovom poglavlju, EU je odobrila Hrvatskoj razdoblja za prilagodbu, a u cilju potpore što lakšoj integraciji hrvatskog ribarskog sektora na tržište EU-a. Predstavnici EU-a su također izvijestili da će u pravnu stečevinu biti uvedene odredbe koje će omogućiti Hrvatskoj i Sloveniji primjenu uzajamnih prava ribolova u teritorijalnim vodama druge zemlje, počevši od dana pune primjene arbitražne odluke o granici na moru temeljem Arbitražnog sporazuma. Zaključno su pohvalili Hrvatsku za obavljene posao koji je prethodio zatvaranju poglavlja te pozvali na nastavak priprema u ovom području.

Podcrtavši ključnu važnost ovog poglavlja za Republiku Hrvatsku, glavni pregovarač Drobnyak je istaknuo da stoljećima duga tradicija ribarstva u Hrvatskoj predstavlja nerazdvojni dio hrvatskog nacionalnog identiteta i tkiva društva u obalnim područjima i na brojnim otocima. Stoga Hrvatska ima ključni interes biti aktivnim sudionikom u svim budućim naporima i daljnjem razvoju Zajedničke ribarstvene politike EU-a. Od otvaranja ovog poglavlja Hrvatska je ojačala svoje administrativne i operativne sposobnosti na svim razinama, pri čemu je u tim prilagodbama i reformama ključno bilo upravljanje flotom i resursima, zajedno s mjerama praćenja, nadzora i kontrole. Značajni rezultati postignuti su na ovim područjima, kao i u usklađivanju s pravnom stečevinom u svim drugim područjima, uključujući strukturne i tržišne mjere te državne potpore. Provedene su i pripreme za hrvatsko aktivno sudjelovanje i korištenje Europskog fonda za ribarstvo, uključujući i usvajanje odgovarajućeg institucionalnog okvira.

2.3.3. Sjednica Međuvladine konferencije na razini voditelja izaslanstava, 30. lipnja 2011., Bruxelles

Na posljednjoj sjednici Međuvladine konferencije na ministarskoj razini, održanoj 30. lipnja 2011. u Bruxellesu, pregovori su privremeno zatvoreni u poglavljima „8. Tržišno natjecanje“, „23. Pravosuđe i temeljna prava“ i „33. Financijske i proračunske odredbe“ te otvoreni i istovremeno privremeno zatvoreni u poglavlju „35. Ostala pitanja“. Izaslanstvo Republike Hrvatske predvodio je potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i europskih integracija te voditelj Državnog izaslanstva Gordan Jandroković.

EU je, na temelju Pregovaračkih stajališta Republike Hrvatske, pažljivo razmotrila njezin stupanj pripremljenosti u poglavljima „8. Tržišno natjecanje“, „23. Pravosuđe i temeljna prava“, „33. Financijske i proračunske odredbe“ i „35. Ostala pitanja“ te ocijenila da daljnji pregovori u navedenim poglavljima nisu potrebni te da su ispunjeni uvjeti za njihovo privremeno zatvaranje. Istaknuto je da je Hrvatska u ovim poglavljima napravila značajan napredak te je ukazano da treba kontinuirano nastaviti s aktivnostima, posebice u pitanjima navedenim u Zajedničkim stajalištima EU-a, s ciljem osiguranja odgovarajućih administrativnih kapaciteta.

Ustvrdivši važnost područja obuhvaćenih poglavljem „8. Tržišno natjecanje“ za ravnopravno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, predstavnici EU-a su podsjetili na važnost ispunjavanja obveza vezano uz provedbu državnih potpora i posebice restrukturiranja sektora brodogradnje i čelika. Predstavnici EU-a su ustvrdili da je Hrvatska na tom području uskladila svoje zakonodavstvo s *acquisem* i uspostavila učinkovitu Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja, koja je ostvarila dobre rezultate, koje treba nastaviti razvijati i ubuduće. Naglašeno je kako se Hrvatska angažirala u procesu restrukturiranja sektora čelika i brodogradnje, u skladu s pravilima EU-a o državnim potporama. EK je prihvatila planove restrukturiranja za sva brodogradilišta u poteškoćama i utvrđeni su točni parametri za daljnje postupanje. Istaknuta je važnost nastavka procesa restrukturiranja u skladu s tim parametrima, što će EK pažljivo nadzirati. Kroz Ugovor o pristupanju osigurat će se da se parametri dogovoreni tijekom pregovora učinkovito poštuju. EU će pažljivo nadzirati sva pitanja navedena u svojim Zajedničkim stajalištima s ciljem osiguranja hrvatskih administrativnih sposobnosti.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i europskih integracija Jandroković je ukazao na kontinuirani napredak koji je Hrvatska od otvaranja ovog poglavlja ostvarivala u svom zakonskom usklađivanju na području tržišnog natjecanja u užem smislu, kao i državnih potpora, što je dodatno osnaženo dobrim rezultatima u provedbi. Hrvatska je osigurala jačanje svojih administrativnih sposobnosti kako bi osigurala pravilan i učinkovit sustav provedbe

pravila tržišnog natjecanja, a to će nastaviti i u budućnosti. Posebna je pažnja posvećena sektorima čelika i brodogradnje. Hrvatska je potvrdila svoju snažnu predanost restrukturiranju brodogradilišta u teškoćama, ne samo u kontekstu socijalnog i gospodarskog utjecaja ovog sektora, već i uzimajući u obzir dugotrajnu pomorsku i brodograđevnu tradiciju Hrvatske. U tom su smislu poduzeti ključni koraci unatoč nepovoljnim gospodarskim uvjetima i dogovorena rješenja za brodogradilišta u teškoćama. Potpredsjednik Vlade Jandroković je naglasio da će Hrvatska nastaviti osiguravati i na najvišoj razini podupirati puno poštivanje svih ključnih uvjeta iz procesa restrukturiranja.

Naglasivši važnost poglavlja „23. Pravosuđe i temeljna prava“ koje se odnosi na temeljna prava i vrijednosti na kojima je utemeljena Unija, predstavnici EU-a su ustvrdili da napredak u ovom poglavlju osigurava ključne postavke za učinkovitu provedbu *acquisa* u svim ostalim područjima. Čestitavši na poduzetim reformama i ostvarenim rezultatima, pohvalili su Hrvatsku za uložene intenzivne napore, osobito posljednjih mjeseci, i značajni napredak u ključnim područjima ovog poglavlja, poput borbe protiv korupcije i reforme pravosuđa, u kojima su osnaženi neovisnost i učinkovitost pravosuđa, te na zaštiti temeljnih prava, koji su omogućili zatvaranje ovog poglavlja. Predstavnici EU-a su potvrdili da u svim područjima obuhvaćenima ovim poglavljem Hrvatska ima usvojen odgovarajući pravni okvir i potrebne provedbene strukture i institucije, ojačana je i administrativna sposobnost, a ostvareni su i rezultati u provedbi te se oni nastavljaju razvijati. EU prima na znanje različite mjere i planove koji se odnose na sve vidove poglavlja, a koje se Hrvatska obvezala ispuniti. Unija također prima na znanje napore koje je Hrvatska usmjerila na kompletiranje svog zakonodavnog okvira. Predstavnici EU-a su naglasili važnost nastavka evidencije rezultata u provedbi od strane Hrvatske u svim područjima, kako bi se na taj način dodatno pokazalo da provedene reforme nastavljaju donositi konkretne rezultate. Osobito je naglašena važnost kontinuirane evidencije rezultata u provedbi i poboljšanja na području učinkovitosti pravosuđa i pravosudnih imenovanja i disciplinskih postupaka, na nepristranom procesuiranju slučajeva ratnih zločina, na borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala, i na zaštiti manjina i općenito nediskriminaciji. EU će nastaviti pažljivo nadzirati pripreme Hrvatske za članstvo do pristupanja, uključujući i punu provedbu svih obveza i drugih očekivanih potrebnih mjera. Pravna stečevina u poglavlju Pravosuđe i temeljna prava ima izravan utjecaj na živote građana i stoga predstavlja ključni dio *acquisa* koji se mora poštivati.

Naglasivši središnju ulogu ovog poglavlja u hrvatskim pristupnim pregovorima, potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i europskih integracija Jandroković je naglasio kako je Hrvatska uložila ogromna sredstva i napore kako bi ispunila brojna mjerila za otvaranje i zatvaranje te druge obveze iz ovog poglavlja. Stoga zatvaranje ovog poglavlja ima posebno značenje, ne samo zbog iznimne važnosti učinkovitog pravosuđa i zaštite temeljnih prava na razini EU-a, već i zato jer provedene reforme predstavljaju jednu od najvećih dodanih vrijednosti pristupnih pregovora za hrvatske građane, koja je vidljiva u njihovom svakodnevnom životu. U okviru ovog poglavlja Hrvatska je provela značajne reforme u svim relevantnim područjima pravosudnog sustava, što je hrvatsko pravosuđe učinilo neovisnijim, učinkovitijim, profesionalnijim, nepristranijim i u skladu s najvišim europskim standardima. Hrvatska je ostvarila značajne rezultate u provedbi nepristranih postupaka u slučajevima suđenja za ratne zločine pred domaćim sudovima, te je na odgovarajući način riješila pitanje nekažnjivosti. Hrvatska također u potpunosti surađuje s MKSJ-om i to će nastaviti i ubuduće. Ostvareni su također značajni rezultati u borbi protiv korupcije. Uspostavljen je učinkovit sustav otkrivanja, procesuiranja i kažnjavanja počinitelja kaznenih djela korupcije, te je usporedno s izgradnjom represivnog sustava, Hrvatska poduzela niz reformskih mjera na sprječavanju korupcije. Tijekom godina, Hrvatska je uložila velika sredstva u proces povratka izbjeglica i provedbu programa za stambeno zbrinjavanje

bivših nositelja stanarskog prava. Na područjima ljudskih prava i zaštite nacionalnih manjina Hrvatska aktivno provodi Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina i Zakon o nediskriminaciji, dok se posebna pažnja pridaje boljoj zastupljenosti nacionalnih manjina u tijelima vlasti i pravosuđa. Vlada Republike Hrvatske je u potpunosti svjesna izazova koje sa sobom nosi ovo poglavlje kao i činjenice da je ono postalo paradigma ne samo hrvatskih, već i svih budućih pregovora, i odlučna je učinkovito ispunjavati sve postavljene kriterije i standarde, kao što je to učinjeno do sada i kao što to pokazuju dosadašnji rezultati.

U pogledu poglavlja „33. Financijske i proračunske odredbe“, predstavnici EU-a istaknuli su da se stajalište EU-a temelji na Komunikaciji EK od 29. listopada 2009. godine i u skladu je sa Zaključcima Vijeća o financijskoj omotnici za pristupne pregovore s Hrvatskom od 7. prosinca 2009. godine. To je stajalište utemeljeno na načelima i metodologiji primjenjivanima s 12 "novih" država članica, te stajališta o financijskim pitanjima navedenima u Zajedničkim stajalištima EU-a u poglavljima „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ i „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“. Predstavnici EU-a su također istaknuli kako ovakav pristup predstavlja ravnotežu između specifičnih potreba Hrvatske i odgovarajuće primjene načela postupnog uvođenja izdataka za strukturne fondove, Kohezijski fond i Europski fond za ribarstvo (tzv. *phasing-in*). Temeljem pretpostavke o pristupanju Republike Hrvatske u EU 1. srpnja 2013., financijska omotnica iz Zajedničkog stajališta EU-a bit će u okvirima trenutnog višegodišnjeg financijskog okvira do kraja 2013. godine. Slijedom toga, Hrvatskoj će za prvih šest mjeseci članstva, u drugoj polovici 2013., biti stavljeno na raspolaganje okvirno 800 milijuna eura. U to su uključena sredstva iz Kohezijske politike i Zajedničke poljoprivredne politike EU-a, te ostala sredstva po drugim osnovama. Prema sadašnjim izračunima EK Republika Hrvatska bi trebala u prvih šest mjeseci članstva u europski proračun uplatiti 267,7 milijuna eura. Po pristupanju Republike Hrvatske EU očekuje se pozitivna neto proračunska pozicija, koja bi za drugu polovicu 2013. godine trebala iznositi 106,6 milijuna eura. Nakon tog razdoblja, u novom višegodišnjem financijskom okviru, izdaci za Hrvatsku utvrđivat će se po tada važećem *acquisu*, uzimajući u obzir kontinuirani *phasing-in* određenih izdataka, kao i unaprijed utvrđene izdatke u 2014. za instrument za jačanje novčanog toka (tzv. *CashFlow Facility*), instrument za jačanje vanjskih granica (*Schengen Facility*) i instrument za jačanje institucija (*Transition Facility*). Podsjetivši kako bi paket dogovorenih mjera trebao dovesti do toga da Hrvatska bude u boljoj financijskoj situaciji nakon pristupanja, predstavnici EU-a su pozvali Hrvatsku da, temeljem iskustava u provedbi pretpristupnih fondova, pomoć Unije u cjelini i država članica iskoristi u najboljoj mogućoj mjeri kako bi se pravovremeno pripremila za što bolju apsorpciju sredstava iz fondova EU-a koji će joj biti dostupni nakon pristupanja.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i europskih integracija Jandroković podsjetio je kako je Hrvatska, usvajanjem relevantnog zakonodavstva i uspostavom potrebne administrativne infrastrukture i procedura za upravljanje vlastitim sredstvima nakon pristupanja, postigla značajan napredak u svim područjima ovog poglavlja. Kako bi se pripremila za punu primjenu *acquisa* u ovom poglavlju, Hrvatska je odlučna nastaviti s daljnjim usklađivanjem u svim relevantnim poglavljima, posebice onima o carinskoj uniji, oporezivanju, statistici i financijskom nadzoru. To uključuje i uspostavu učinkovitih instrumenata za borbu protiv prijevara s carinskim davanjima i u sustavu PDV-a kako bi financijski interesi EU-a bili odgovarajuće zaštićeni. Hrvatska će nastaviti s pripremanjima za učinkovito sudjelovanje u korištenju svih fondova i sredstava koji su joj dostupni u okviru financijskog paketa EU-a. Hrvatska posebno pozdravlja činjenicu da će joj biti na raspolaganju posebni, privremeni financijski instrumenti koji će olakšati buduće pripreme za punu primjenu *acquisa* i poboljšati hrvatsku neto proračunsku poziciju nakon pristupanja.

U pogledu poglavlja „35. Ostala pitanja“ predstavnici EU-a su ukazali kako se ono sastoji od osam zasebnih cjelina, o kojima se uobičajeno razgovara na kraju pregovora. Te cjeline uključuju Europski razvojni fond, Istraživački fond za ugljen i čelik, aranžmane za prijelazno razdoblje, korištenje pretpristupnih fondova u Hrvatskoj, izmjene statuta Europske investicijske banke zbog uređivanja udjela i doprinosa Hrvatske u upisani kapital i pričuve Europske investicijske banke; praćenje (*monitoring*) i zaštitne klauzule, aranžmane za Neumski koridor u pogledu provođenja carinskih kontrola, Protokol o određenim aranžmanima vezanim za mogući jednokratni prijenos Hrvatskoj jedinica dodijeljene kvote izdane temeljem Kyotskog protokola, kao i s time povezanom nadoknadom. Predstavnici EU-a su ustvrdili kako će odredbe o praćenju i zaštitnim mjerama na fleksibilan i učinkovit način osigurati da Hrvatska nastavi s provedbom reformi do pristupanja. Posebna će se pažnja posvetiti osjetljivim poglavljima („8. Tržišno natjecanje“, „23. Pravosuđe i temeljna prava“ i „24. Pravda, sloboda i sigurnost“). Odredbe o praćenju iz Zajedničkog stajališta EU-a bit će uvrštene u Ugovor o pristupanju i spomenute pod odredbama Ugovora koje predviđaju da institucije EU-a mogu prije pristupanja Hrvatske usvojiti mjere spomenute u pojedinim odredbama Ugovora o pristupanju. Odredbe Ugovora će specificirati da mjere spomenute u klauzuli o praćenju mogu, u slučaju potrebe, stupiti na snagu i prije stupanja na snagu samog Ugovora.

Sukladno Zaključcima EV-a, Hrvatska treba jednakom snagom nastaviti sa svojim reformskim naporima, posebice na području pravosuđa i temeljnih prava, kako bi datumom pristupanja mogla preuzeti svoje obveze koje proizlaze iz članstva. EK će o napretku Hrvatske svakih šest mjeseci izvještavati Vijeće i u slučaju da praćenje pokaže nedostatke ili neispunjavanje obveza, EK će moći Vijeću predložiti poduzimanje odgovarajućih mjera. Vijeće, odlučujući kvalificiranom većinom¹, koja se u svojoj biti svodi na dvotrećinsku većinu glasova, na temelju prijedloga EK, može poduzeti sve odgovarajuće mjere. Te mjere će biti razmjerne potrebama i neće biti na snazi dulje nego što je to striktno potrebno, te će u svakom slučaju, Vijeće istim postupkom odlučivati o njihovom uklanjanju kad se relevantni nedostaci koji su izazvali zabrinutost uklone. Istaknuto je kako sad Hrvatska i EU ulaze u novu fazu u kojoj će sav rad biti usmjeren na pripremu Hrvatske da uspješno ispunjava svoje obveze kao država članica. Predstavnici EU-a su pozvali Hrvatsku da učini svaki napor kako bi pravovremeno ispunila svoje obveze. Spomenuvši kako će Ugovor o pristupanju predvidjeti i zaštitne klauzule vezane uz opću gospodarsku situaciju, unutarnje tržište i područje pravde, slobode i sigurnosti, predstavnici EU-a su izrazili uvjerenje da takve mjere neće biti potrebne. Također je istaknuto da je postignuta suglasnost da se Hrvatskoj, u razdoblju između potpisivanja Ugovora o pristupanju i datuma ulaska u članstvo, osigura aktivni promatrački status u Vijeću i u drugim pripremnim tijelima i odborima kojima predsjedava EK. Izraženo je uvjerenje kako će taj aktivni promatrački status pomoći Hrvatskoj da se što bolje upozna s načinom rada EU-a.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i europskih integracija Jandroković je ustvrdio da Hrvatska prima na znanje različite aranžmane i druge elemente obuhvaćene ovim poglavljem, naznačene u Zajedničkom stajalištu EU-a. Hrvatska posebice pozdravlja dogovorenu uspostavu posebnog režima za prijevoz robe preko Neumskog koridora, čime se omogućuju lakši carinski postupci potrebni zbog specifičnih zemljopisnih okolnosti. Hrvatska također podržava sporazum s EU-om o mogućem jednokratnom prijenosu Hrvatskoj jedinica

¹ Glasovanje kvalificiranom većinom podrazumijeva sljedeće: i) 255 od ukupno 345 glasova kojima raspolažu države članice EU-a; ii) glasovi moraju dolaziti od većine država članica EU-a; iii) većina mora predstavljati barem 62% stanovništva EU-a (što se provjerava na zahtjev bilo koje do država članica EU-a). Za odbijanje prijedloga nužno je postići 88 glasova.

dodijeljene kvote izdanih temeljem Kyotskog protokola, što će Hrvatskoj omogućiti da povuče svoju žalbu ispred odgovarajućih tijela UNFCCC/Kyotskog protokola. Na temelju toga, Vlada Republike Hrvatske je već donijela odluku o poduzimanju odgovarajućih koraka radi povlačenja svoje žalbe prije početka sljedeće konferencije UNFCCC u Durbanu. Hrvatska prima na znanje aranžmane koji predviđaju njezino pristupanje i sudjelovanje u Europskom razvojnom fondu (EDF) nakon stupanja na snagu novog Višegodišnjeg financijskog okvira za suradnju. Hrvatska će početi pridonositi EDF-u od 1. siječnja druge kalendarske godine nakon datuma svog pristupanja. Potpredsjednik Vlade Jandroković je istaknuo da se Hrvatska posebno raduje svojem aktivnom promatračkom statusu u Vijeću i drugim tijelima, u skladu s aranžmanima za prijelazno razdoblje, te pozdravlja uspostavu postupka za informiranje i savjetovanje koji će se uspostaviti razmjenom pisama koja će biti priložena Završnom aktu.

Ustvrdivši kako su trinaestim sastankom MVK-a na ministarskoj razini zatvoreni pregovori u svim pregovaračkim poglavljima, predstavnici EU-a su potvrdili uspješno zaključenje pristupnih pregovora s Republikom Hrvatskom, čime su u potpunosti provedeni Zaključci Europskog vijeća od 24. lipnja 2011. godine. Ocijenili su da je 30. lipnja povijesni dan za Republiku Hrvatsku i cijelu EU. Naglašeno je kako Hrvatska može računati na punu potporu EU-a kako bi se Ugovor o pristupanju potpisao do kraja godine. Predstavnici EU-a također su ustvrdili da je završetak pregovora s Hrvatskom ohrabrenje i za čitavu regiju jugoistočne Europe i dokaz u kojoj se mjeri isplati dosljedna i potpuna provedba reformi. Uspjeh Hrvatske predstavlja veliki poticaj ostalim državama da nastave s reformama na približavanju EU i tako pridonese učvršćenju sigurnosti, stabilnosti i prosperiteta i u tom dijelu Europe. Posebno su zahvalili Vladi Republike Hrvatske i premijerki Kosor, na njezinom ogromnom zalaganju i naporima na završetku pregovora.

Potpredsjednik Vlade Jandroković je zaključno istaknuo da Republika Hrvatska pozdravlja Zaključke EV-a, koji su potvrdili da se pregovaračka faza procesa našeg pristupanja sada može smatrati završenom. Pozvao je EK i države članice EU-a da u istom duhu nastave s radom na dovršetku i potpisivanju hrvatskog Ugovora o pristupanju do kraja ove godine, kako bi se stekli uvjeti da se zajednički rezultati pregovora i službeno potvrde i ratificiraju. Istaknuo je da će, iako su pregovori zatvoreni, Hrvatska nastaviti s reformama i sa zajedničkim radom s EU-om. Hrvatska će i nadalje ulagati maksimalne napore i sredstva kako bi nastavili graditi naša postignuća i rezultate u provedbi.

Pregovori su formalno završili 30. lipnja 2011. godine oko 18.30 sati.

2.4. Praćenje napretka u privremeno zatvorenim poglavljima pregovora

U svrhu daljnjeg praćenja provedbe ispunjavanja obveza iz pregovora u privremeno zatvorenim poglavljima, tijekom siječnja 2011. godine Europska komisija je službeno dostavila Republici Hrvatskoj na treći krug očitovanja obrasce za praćenje ispunjavanja obveza (tzv. *monitoring* tablice) za 27 do tada privremeno zatvorena poglavlja pregovora.

Sukladno predviđenim rokovima Republika Hrvatska je svoje odgovore pripremila u zatraženom tabelarnom prikazu i 14. veljače, te dodatno 4. ožujka 2011. godine dostavila Europskoj komisiji.

Temeljem dostavljenih podataka, Europska komisija tijekom ožujka 2011. godine ocijenila je napredak koji je Republika Hrvatska ostvarila u privremeno zatvorenim poglavljima te o

istome dalje izvijestila države članice Europske unije ocijenivši kako RH u načelu ispunjava obveze u svim poglavljima i nakon njihova zatvaranja.

Kontinuirana i dosljedna provedba obveza preuzetih u pregovaračkom procesu ostaje jedan od prioriteta RH i u razdoblju nakon tehničkog dovršetka pregovora pa sve do pristupanja EU.

3. Zaključak

Republika Hrvatska je tijekom mađarskog predsjedavanja EU-om nakon pet godina i osam mjeseci zatvorila pregovore o pristupanju Europskoj uniji. Ovaj važan događaj simbolično se vremenski preklapio s obilježavanjem 20. obljetnice proglašenja hrvatske državnosti i suverenosti.

Ukupna statistička bilanca pristupnih pregovora Republike Hrvatske uključuje: jednogodišnji postupak analitičkog pregleda i ocjene usklađenost nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU-a, otvaranje i zatvaranje 35 pregovaračkih poglavlja na ukupno 26 sjednica Međuvladine konferencije (13 na razini ministara i 13 na razini njihovih zamjenika), od čega je tijekom mađarskog Predsjedništva otvoreno jedno te privremeno zatvoreno sedam poglavlja, ispunjavanje ukupno 127 mjerila (23 mjerila za otvaranje u 11 poglavlja te 104 mjerila za zatvaranje u 31 poglavlju), od čega je tijekom izvještajnog razdoblja ispunjeno 21 mjerilo za zatvaranje utvrđeno u pet pregovaračkih poglavlja. Ubroje li se među ovih 127 mjerila sva dodatna mjerila (podmjerila), koja je Hrvatska morala ispuniti, njihov ukupan broj iznosi više od 400. Iza tog broja stoji niz procesa prilagodbi, reformi i provedenih aktivnosti, od kojih su mnoge zahtijevale promjene Ustava i hrvatskih zakonskih okvira, izgradnju novih i učinkovitijih institucija i jačanje administrativnih sposobnosti, kao i opipljive rezultate u provedbi pravne stečevine EU-a, mijenjajući na taj način hrvatsko društvo i usklađujući ga sa standardima EU-a i kopenhaskim kriterijima za članstvo. Hrvatska je kroz pregovore također izborila važna prijelazna razdoblja. U slučajevima kada je zaključeno da Hrvatska ne može ispuniti neke propisane uvjete do ulaska u EU, omogućena su joj odgovarajuća prijelazna razdoblja, dok je za određene specifičnosti dobila i trajna izuzeća. Volumen dokumenata koje je Hrvatska uputila tijelima EU-a premašuje 200.000 stranica dokumenata.

Tijekom izvještajnog razdoblja istovremeno je nastavljeno i ostvarivanje napretka u ispunjavanju svih obveza Republike Hrvatske u privremeno zatvorenim poglavljima (kroz tzv. *monitoring* tablice), što je pozitivno ocijenjeno od strane EU-a. Treći krug praćenja ispunjavanja preuzetih obveza u privremeno zatvorenim poglavljima dovršen je u ožujku 2011. godine.

Također je potrebno istaknuti kontinuirani napredak u izradi Ugovora o pristupanju, na čiji će dovršetak, nakon zaključenja pregovora, biti usmjereni svi naponi. *Ad-hoc* Radna skupina Vijeća zadužena za izradu Ugovora o pristupanju nastavit će s radom s ciljem finaliziranja nacrtu teksta u prvoj polovici rujna i potpisivanja Ugovora do kraja 2011. godine, pod poljskim Predsjedništvom, a u skladu sa Zaključcima EV-a od 24. lipnja.

Šest, od ukupno sedam, poglavlja koja su privremeno zatvorena tijekom izvještajnog razdoblja predstavljaju političku, gospodarsku i financijsku okosnicu cjelokupnog pregovaračkog procesa te time imaju posebno značenje za pregovore i buduće članstvo u EU. Riječ je o zahtjevnim i sadržajnim poglavljima koja obuhvaćaju značajne dijelove pravne stečevine EU-a, u kojima su pregovori bili teški i dugotrajni u smislu potrebnih pravnih i administrativnih prilagodbi i njihovih financijskih implikacija. Njihovim zatvaranjem Hrvatska je jasno pokazala odlučnost za provođenje svih potrebnih reformi, uključujući i one

najteže – od brodogradnje do reforme pravosuđa i borbe protiv korupcije na svim razinama – te uvjerenje o ireverzibilnosti procesa koje će nastaviti provoditi i nakon privremenog zatvaranja svih pregovaračkih poglavlja.

Nakon tehničkog zaključenja pristupnih pregovora Vlada Republike Hrvatske nastavlja s pripremanjima za članstvo u EU 2013. godine. Završetak pristupnih pregovora, dosad najtežih u povijesti proširenja, je povijesni uspjeh, što je ocjena i država članica EU i Europske komisije. Hrvatska je ispunila sve kriterije i postigla visok stupanj usklađenosti nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU-a, a višegodišnji kontinuitet, održivost i nepovratnost reformskih procesa u Hrvatskoj ulog su u buduće učinkovito funkcioniranje Hrvatske kao članice EU-a. Hrvatska nastavlja ispunjavati sve svoje obveze iz pristupnih pregovora i članstva u EU, provoditi reforme i snažiti administrativne strukture kako bi na taj način unaprijedila uvjete života svojih građana i spremna dočekala dovršetak ratifikacije Ugovora o pristupanju i punopravno članstvo.

U tome će nam pomoći mehanizam pred-pristupnog praćenja (*monitoring-a*) koji će se provoditi od završetka pregovora, pa sve do kraja postupka ratifikacije Ugovora o pristupanju. To će se provoditi putem redovitog izvješćivanja Europske komisije o našem daljnjem napretku, ispunjavanjem tzv. *monitoring* tablica (što je i do sada bio slučaj za sva privremeno zatvorena poglavlja), kao i putem posjeta različitih stručnih misija koje će pratiti provodi li Hrvatska sve ono na što se obvezala tijekom pregovaračkog procesa. U središtu pozornosti postupka praćenja bit će poglavlja: „8. Tržišno natjecanje“, „24. Pravda, sloboda i sigurnost“ i „23. Pravosuđe i temeljna prava“. Budući da je Hrvatska završenim pregovorima pokazala da može ispuniti i najteže zadatke, ali i zbog same složene metodologije pregovaračkog procesa, ovakav vid praćenja Vlada Republike Hrvatske pozdravlja kao dodatnu motivaciju za nastavak reformi što će u konačnici osigurati da snažni i potpuno spremni uđemo u EU.

Završetak hrvatskih pregovora predstavlja povijesni *momentum* za čitav prostor jugoistočne Europe i njegovu europsku perspektivu. Tim državama daje jasan znak i poticaj te pokazuje da EU poštuje svoje obveze, da se strukturne reforme i prihvaćanje europskih standarda isplate te da su europske i euroatlantske integracije vrijedan i dostižan cilj. U tom će cilju Hrvatska pružati aktivnu i konstruktivnu potporu svim zemljama jugoistočne Europe na njihovu putu prema EU i spremna im je u tome pomoći svojim znanjem i iskustvom stečenim tijekom pregovaračkog procesa.

Završetak pristupnih pregovora između Hrvatske i EU rezultat je gotovo šest godina odlučnih napora svih strana uključenih u ove složene pregovore. U tom smislu Vlada Republike Hrvatske iznimno cijeni odlučni i predani angažman i ključni politički podstrek koji je u završnici pregovora dalo mađarsko Predsjedništvo, ubrzavši tehničku pripremu preostalih pregovaračkih poglavlja te slijedom toga omogućivši uspješni završetak pregovora. U tom smislu Vlada izražava zahvalnost mađarskom Predsjedništvu, mađarskoj Vladi i njezinu predsjedniku Viktoru Orbanu. Vlada također izražava zahvalnost na suradnji svim državama predsjedateljicama koje su predsjedale EU-om tijekom hrvatskog pregovaračkog procesa, predsjedniku EK Joseu Manuelu Barrosu, povjereniku Stefanu Füleu i njegovom prethodniku Olliju Rehnu, Europskoj komisiji i svim njenim službama, čiju vrijednu i učinkovitu pomoć i savjete vrlo cijesimo, na konstruktivnoj i učinkovitoj suradnji kao i na izvrsnom radu i vodstvu hrvatskih priprema za članstvo, i naposljetku svim državama članicama EU-a na njihovom doprinosu uspješnom okončanju pristupnih pregovora.

Također, Vlada Republike Hrvatske želi zahvaliti svima u Hrvatskoj, koji su svojim radom, znanjem i predanošću pomagali i cijelo vrijeme davali puni doprinos ovom velikom

povijesnom postignuću Republike Hrvatske: članicama i članovima Vlade i njihovim resornim ministarstvima i svim tijelima državne uprave, Pregovaračkoj skupini i cjelokupnoj pregovaračkoj strukturi koja broji gotovo 2.000 ljudi na čelu s veleposlanikom i glavnim pregovaračem Vladimirom Drobnijakom, zastupnicama i zastupnicima Hrvatskog sabora te članicama i članovima Nacionalnog odbora za praćenje pregovora i predsjedniku Republike. Vlada također izražava zahvalnost građankama i građanima Hrvatske, posebice hrvatskim braniteljima, na povjerenju koje su nam ukazali i strpljenju tijekom pregovora. Ovo je uspjeh svih nas. Sav ovaj posao radili smo za naše građane, našu zemlju i naše bolje sutra.

Zaključno, Vlada Republike Hrvatska ističe da je od samog nastanka hrvatske države cilj bio europska i demokratska Hrvatska, što se potvrdilo na kraju pregovaračkog puta s EU kad je Hrvatska afirmirana kao zemlja snažne demokracije, utemeljena na vladavini prava i poštivanju zajedničkih europskih vrijednosti.

U predstojećem razdoblju Vlada Republike Hrvatske usredotočit će svoje napore i aktivnosti na nastavak rada na izradi Ugovora o pristupanju te na pripremama u cilju organizacije i provedbe referenduma o pristupanju Hrvatske u članstvo EU-a.

Predsjedništvo EU-om nakon Republike Mađarske preuzela je Republika Poljska.